

IN PEREMINIAS.

PROEMIV.

Triplicis est illius operis, nimirum simplicis apprehensio, iudicium, & discursus. Pri-
mo philosophus agit de prima in Præfatiōe; agit de secunda in de Galatibus; cuius sub-
iectum est Annunciatio, seu interpretatio, quæ ad iudicium in seruit. De tertia actu
trahit in libris de Priore, et posteriori Resolutione: ut tota illius operis cla-
des

Caput primum.

In hoc capitulo tria docet Philo; primum, uoces esse signa continentium; se-
cundum, uoces, & scripta non significare id apud omnes; continentium uero, et res significatas
esse easdem apud omnes. Tertium, quæ sicut dicitur quidam continentium ueritatis, uel
falsitatis experientia, ita etiam uoces.

Quæstio 1.

De natura, et conditionibus Signi.

Art. 1.

Quæritur essentia Signi?

Signum est, quod potest cogitanti aliquid representat. In quo de se dupliciter exprimitur
natura, seu ratio, altera ad potestatem, altera ad rem significatam. Quæritur igitur essentia Signi consi-
derat in seipso. Quod affirmat Philosophus 1.º, quia utriusque exprimitur in de se. 2.º, quia aliter Signi

n' bñ cogit' de facto q' unq' rü : ex eo. n. fumus n' e' Signum bouis rü auris, quia ad
nautum dicit rüm. 3. ~~Uti n' uariar' nisi uariata se' esse h'i~~ : s' uariato rü ad pñ
f' ad rem, uariar' Significatio. Uterq' est de illius essentiali. ~~Pr' Mi in cõitu, q' cum cat~~
rü ad rem significatam e' Summ' frate rü unius pñ, e' instrumentale rü alteri?

Obijciat. ~~Essentia Signi consistit in eo, qd in illa e' presens~~
rü ad rem significatam e' pñ in Signo, qm rü ad pñam : qd in illa s' consistit ~~Essentia~~ Signi.
Pr' Mi, qd prius e' significare rem, qm significare illam pñ. Qd, essiam rei consistit
in eo, qd in ipsa e' prius ad rñse, e' totat' ; n' uo in ad rñse, e' partiat' : rü uo ad rem in sig
no, e' pñ in ad rñse, uterq' uo ad equate.

Quæres 2. ~~Essentia Signi consistit in Realiu, an in abstrato?~~ ~~Uest~~
~~U' consistit in illis hñdini' fundati' sumptis, an s' in Realiu, q' in illis fundat'?~~
Qd, consistere in abstrato : qd in Signis ex instituto e' impio, q' consistit in Mora tr' in
manere in Signo : in rñlibus e' pñtio rñlis ad rem, et ad pñam. Pr' qd essentia Significon
istit in eo, quod nos dicit in cognitionem alicuius rei : s' fundum, n' Realiu reddeat in cog
nitioem : qd in illo, n' in ista consistit essentia Signi. Pr' Mi, qd fumus significat ignem, et uas sig
nificat rem, et in illis n' concipiatur Realiu : qd in fundis, n' in abstrato consistit Signum.

Obj. Quod explicat' p' omnem ad aliud, e' frate Realiu : Signum ex
plicat' p' omnem ad rem, et ad pñam ; ut patet ea de se : qd e' frate Realiu. Qd d' illa ;
Nam Realiu triand' e' om' dici explicat' p' omnem ad aliud, et tñ s' re abstrato : et ita
fundum Realiu Signi h'et, e' p' mñ rñ triandatis.

Quæres tandem, ~~U' ea pñ, q' p' pñ Signum, deat etiam percipere~~
Signatum! ~~Pr' neg.~~ : qd oculis Ue, percipit motum alicuius abstr' : et tñ n' percipit aiam, cui
illa motus est Signum. Nam percipere aiam pñet ad itum. ~~Qd e' h'i, etiam Signi~~
n' e' simp' tem, s' complexam ea dup' hñ hñdine fundati.

Art. 2.

U' aliquid possit se ipsum significare?

Pr' negia. Pr' Signum e' qd pñe cogitanti representat aliquid, id est, rem a se di
sam. 2. ea Signum est medium int' abstrum, et pñam : s' medium distinguit ab abstr'
rñis : qd Signum distinguit a re significata. 3. Signa instr' h'ia s' q' instr' rñis
q' cogitanti : s' instr' h'ia distinguit a eis, et ab effectib' : qd e' Signa a significa
tis. Pr' Signa instr' h'ia s' imagines, et h'it' rñis. Pr' h'i imagines s' pñe di

lingunt ab obiectis: qd et signa à signi ficatoribus. Quærit, in quo distinguantur similitudo, et imago à bidentitate? Res, quia identitas dicitur in eandem, et semetipsum, imago uero dicitur in res diuersas, desit, qd habent diuersam essentiam: ut in. S. L. Verbum diuini est imago Patris æterni, n. uis Dei; qd a Patre distinguitur ratio, n. uis à Deo, sicut includit essentiam diuinam in se, seu Deitatem.

Obj. 1. qd primam Resolutionem. Illud significare, ac representare: id ead. res pot. se ipsam representare: qd et significare. Probo. Illi, qd representare est facere rem presentem; nit. uis facit rem magis presentem, qm ipsa se ipsa: qd est. Res. Illi, qd significare est extendere ad res diuersas à significante, representare uero latius patet. Un. D. Antus, aia separata, qd et sunt aia et se cogitunt, et se representant, n. et signa ead. defu. dist. hui.

Dices: Antus, et aia cogitunt se: id quibus res pot. cogitari nisi per signum: qd Antus, et aia sunt signa sui. Res. Illi, qd n. cogitunt, ut ois cognitio procedat à signo; qd, s. et huius est plene, et approbationum, ut qd inflat in suam cognitionem; ut pot. in adductis cap. 1. imago est n. des. signum, in aia primo, qd est sunt sp. dicitur in aia 2. qd est cogitatio, qd quem res cogitunt.

Obj. 2. Nomen significat oia aia; et contra se ipsum, sicut est qd dicitur: item contra se factus de uerbo in uerbo significat se ipsum pot. continetur sub illo aia: qd id se pot. significare. Res. Signum dupl. pot. significare, primo dicitur, et immate; et confusè, et secundario. Tercio nit. pot. esse signum sui, et n. reponat: et hoc 2. modo nit. et contra se signa sui. Ut uis aliquid sit signum dicitur alteri, res, recipit distinctionem rationem à tali re.

Quæritur 1. cuius sint Relatiõnes Signorum? Dico. Relatiõnes Signi nate ad rem, sunt rates p. se loquendo. Pr. qd fundum harum Relatiõnum rate; nimirum in p. huius fundum p. n. et ipsa representati, qd ead. essentia; et n. est mensura passiuæ: in instraliibus fundum remum est n. et effusum, et uirtus carum; qd ut est rates; fundum p. n. est uirtus et passiuæ, facta et hoc aia p. se loquendo sufficiunt ad Relatiõnes rates: qd et rates. Un. toties, Relatiõnes horum Signorum ut recipit fundum remum rate ad rem, qd ead. rate dicitur.

Dico. Relatiõnes Signi ex instituto ad rem est uis. Pr. qd qd fundum remum, et p. n. alium Relatiõnes pendunt ab aia uerbis, et illis, Relatiõnes in illo fundum, est uis: id fundum huius Relatiõnes ita se huius: qd Relatiõnes est uis. Pr. Illi, qd tale fundum est impio carum ab aia, et uirtus in pot. huius.

unū, q̄ ip̄o. signa cognoscant. Instrumentalia sunt, quae prius cognita sunt
nos in cognitionem rei significata.

Quaerit 1^a Ultima duae diuīes int̄ adēq̄ta. Op̄ affie. P̄ de 1°
q̄oē signum aut̄ habet vim signandi ex se, & ab extrinco, aut̄ ex alio, & ab extrinco.
Si primum, ē nātū; si secundum, ē ex instō; & nullum aliud dat̄ signum: q̄o prima haec
diuīes ē adēq̄ta. P̄ 2^a, q̄oē signum h̄c medium cognitiōis cognitum. In cognitiōe
si primum, est instrumentale, si secundum, ē formale; & nullum aliud dat̄: ergo
2^a signorum diuīes est adēq̄ta.

Quaerit 2^a Quis cā nātū sit signum sui effiū; et eij oij effiū sit
signum suae cā? Op̄ affie de effiū, et cā p̄ se. P̄, q̄o cā h̄c nātū uirtutem ad
dicendum effiū, diuī effiū habet nātū a cā dependentem: q̄o q̄ utrumq̄ perfecte
cognouerit, ueniet in mutuam illorū cognitionem. Q̄ si aliqui n̄ ueniat, id erit
quia illorum oīa non bene penetrat; & quia cā, & effiū est p̄ accessū int̄ q̄ n̄ dat̄
nātū h̄c, q̄ dirigat mentem a cognitione unius, et ad cognitionem alterius.

Art 2°

Examinat̄ diuī Signorū in nātū,
et ex instō.

Contra primam diuīem obijciat primò. Diuī signa s̄c ex instō: q̄o nullum dat̄
signum nātū. P̄ Affie q̄o oīs res signant ex uoluntē diuī: q̄o non ex diuī instō.
P̄ Affie, q̄o oī signum h̄c ē ex uoluntē diuī: q̄o res n̄ h̄nt signare uel̄ habent
esse: q̄o ex diuī uoluntē habent signum. Op̄ N Affie, & p̄oēs. Ad ultimam dist̄.
Māior, ostendo, omne signum pendere ex diuī uoluntē quoad cā iam, & quoad es
siam: cum uō signatō nātū fundat̄ in essē, & pendet ex diuī uoluntē imponente,
& ex diuī Idē, q̄ an̄ cedunt aīm uoluntatē diuī.

2°. Si aliqd̄ daret̄ signum ex instō, cēt uoces: P̄ h̄c n̄
s̄c signa ex instō: q̄o nullum dat̄. P̄ N Affie, q̄o uoces post impiem n̄ h̄nt
& ana n̄ h̄rent; (siquid impiem est aīm uoluntē imponentē ex trinco ipsi uocē)
Itā impiem uoces n̄ erant signa: q̄o neq̄ post illam. Op̄ N Affie. Ad
p̄oēs dist̄ Affie; In uocē post impiem n̄ dat̄ signum. Concedo Affie.
N̄ dat̄ morale, N̄ Affie: dat̄. n̄ ipsa impiem p̄ extrinco denūem, quae
impio

Quartio 2^a. Articulus 2°

impio excitar in audiente p niam qm ipse habet de impoi. Ut si uia sitca
dem Phyrice, e tr diuisa morari. Et hoc datur in omnibus signis ex insto, quoniam
hil habent in trinum in se; in coiscente uo regunt niam impoi, & ubi signa
ta: Signa uo natiua ex se habent uim signifiandi

3°. Cetera pot ee signum nate, & ex insto: qd membra diuisi
non ponunt. Pr Arij, quia Iris est signum nate glauia impendentis, & ex insto Dei rii
diuisij n amplius futuri: qd cati e signum nate, & ex insto. Ap^d dicit Arij, aruendo,
cand rem nati sumptam posse ee signum nate, & ex insto; n uo cand rem fratr sum
ptam. Ad cois dic, membra diuisi n ee oppi nati, & fratr; nam De laio hors
signo, & eius fundum h^{ic} se diuisa; nimirum in signis natiuig e nati uis signan
di: in signis ex insto e impio libera; siue hae sit diuisa, siue Antica, siue huna.

4°. Solea, & coitus pendet a nocte libera opantis: qd sunt
Signa ex insto, n natiua. Ap^d dicit Arij; Solea, & coitus pendet quoad eaiam casu
sunt opantis Arij; qd representoim, & Arij; qd representoim. n e nati uis diuino,
p dicitio uo e libera, & ingens. Si h^{ic} imago representoim, ad uinum aliqd ob lum, est
Signum nate illius, qm uis ex nocte arti, fratr, insto tuar ad signandua h^{ic} ob lum.
Item dm de igne, qd imponi ad signandos hostes, n de jmit tunc signare nate su
os naturales effectus.

5°. Signum, qd P^r imposuit Caumo, ne inu fieret, n erat
nate; aliq n imponeri a Deo: deum n erat ex insto; qd apud ois signabat Caumum
n occidendum: qd dicit Signum, qd nec sic nate, nec ex insto. Ap^d N^o primam par
tem Maioris; nam tale Signum erat nate; nimirum tremoris corporis, qd h^{ic} ad
commiseru em illius nati mouebant; qd tremor addit fuit de nouo ipsi Caumo, ne
occideret. 6°. Ant^o loquim^r p signa: & in neq se natiua, neq ea instituta: qd da
td Signum, qd in hac diuisi non comprehendat. Ap^d N^o illi; nam t^r nati loquunt
p sps, & coitus inu^o; ut signa p^rta; t^r p natus extornes; qd si heant uim uo
com signandi, se signa natiua; si uo heant talem uim ex impoi, se signa ex
insto. De quo alibi.

Art. 3°

Examinar secunda diuisio Signorum
in fratia, & instralia.

Notandum 1°, Signum nate e ee in au primo, & in au 2°. Primum
Cor

constituit potius prima aptas ad cogitandum obiectum, & cum illis concurrat ad cog-
nitum illius; tales se seipsum impressa potius cogitandum. Quia constituit potius
autem & forte cogitantes obiecta; ut visus autem vitales potius cogitandum & ceteris.
Notandum 2°, Signum est in oculis, quod se habet autem signat potius; & apta le, quod, est, aptum
est, ut significet: quoniam. n. omne Signum sit autem in obiectis; tamen in potius aliquando
aptatio; ut spes, quod, se in aere: & licet per accidens non possint mutare subiectum; tamen potius
sunt esse in oculis.

Notandum 3°, obiectum dupliciter concurrere cum potius ad sui cogni-
tionem; primo effine producendo prius ipsius cognitionis; quod tamen obiectum aliquando est improprie
naturatum, & absens, & non potius se imminere concurrere, id est producitur ex se spes, quod, tamen loco
concurrunt cum potius in ratione principij effectivi. 2° concurrunt obiectum ad sui cogni-
tionem in ratione; id est, habendo potius. Sed quod obiectum absens est improprie naturatum non potius
intrinsece habere cognitionem, dantur spes impressa sibi, & autem in actu, qui se habet
in termino cognitionis. *Spes positio*

Obj 1°. Si tamen signa fratia, sunt ceteris, spes, & spatio
matro: sed haec non sunt signa fratia: quod nulla dantur. Pr^o *Spes* signum
frate infans potius, dicit illam in cognitionem obiecti. Sed multa spes, & ceteris
in ratione potius, non illas ducunt in cognitionem obiecti. Sed si quis requirit, ut potius autem se
tamen: quod non sunt signa fratia. *Op N. Mi.* Ad hoc obiectum concedo. Maiorem,
& ad Minorem dico, spes est signa fratia in actu primo, quod concurrunt effine
cum potius tamquam in media cognitionis non cognita: ceteris vero sunt signa fratia
in actu: licet, ut autem potius per illas cogitatur, requirat suum concursum actualem.

Instabis 1°. Potius & huius concurrunt effine. Sed non se habet
natura: quoniam spes se concurrunt effine. Quia loco, quod spes concurrunt cum potius effi-
ne tamquam in media cognitionis non cognita, habendo se ex potius obiecti, cuius se imagines, et se
tamen: quod non habet potius, & habitus. Dico: spes impressa non sunt imagines, et se
tamen obiecti: quod non sunt signa. Pr^o *Spes*, quod similitudo requirit etiam viciam in natura,
in quod nos dicuntur similes: sed spes se habet actia: obiecta plerumque se habet similia: quod non viciant, ut
sunt similes. *Op N. An.* Ad hoc obiectum, duplicem dari similitudinem, alteram ut viciant
do, alteram in representando; hanc habet spes cum obiectis & pictura Caesaris cum
ipso: illam habet filius cum patre. Ad rigorosam tamen imaginem non sufficit
sola viciam in natura, quod aliam spes sanctus est imago patris: quod negant. *Idem.*

Instabis 2°. Ceteris non sunt signa fratia: quod nulla dantur signa
ceteris.

na fractio. Pr Arj, q^a signum frate, q^d n^o cognitum ducit in alterius cognitionem: id
 cont^{ra} cogitur ad altiorē, q^o p^rducunt: q^o n^o s^unt signa fractio. P^ro, cont^{ra} eē signa insti-
 lia, si cogitur ad altiorē qua p^rducunt, ut vult Pr Thomas: si u^o n^o cogitur ut q^o est
 altior, tunc s^unt signa fractio: & p^ro ad huc remanent sp^{eci}es ut s^unt signa fractio; si
 de m^o n^o cognoscunt.

Obj. 2°. Item pot^{est} eē signum frate, & instiale: q^o h^{oc} signa n^o
 opponunt in se. Pr Arj, q^a cont^{ra} solis in Astrolog^{ia} eē signum frate r^{ati}o illius;
 respectu u^o Anti p^rillum cogitantis eē signum instiale: q^o id pot^{est} eē signum frate
 & instiale. P^ro, eand^{em} rem matr^{is} sumptam posse eē signum frate, & instiale n^o solum
 r^{ati}o d^{iv}is^{is}, sed et r^{ati}o cogit reflex^{is} cogitantis: n^o u^o eand^{em} rem matr^{is} sumptam,
 nam talis cont^{ra}, q^u eē signum instiale, eē prius cognit^{us}, n^o t^u q^u eē frate: u^o semp^{er} uari
 at^{ur} r^{ati}o ad p^riam; sicut in signis nat^{ur}is, et ca^ustis uariar^{um} r^{ati}o ad rem, quando si
 mul s^unt signa.

Obj. 3°. sp^{eci}es obti, q^u eē in specule, eē signum frate, q^u eē eiusd^{em} sp^{eci}i
 cum illa, q^u eē in oculis; eē instiale, q^u cognita ducit in cognitiōem obti: q^o ead^{em} res pot^{est}
 eē signum frate & instiale. P^ro, illa q^u in speculo n^o uidet^{ur} sp^{eci}es, sed non eē lucida, ne
 que colorata, q^u eē o^{bj}ectum uisus: sed uidet^{ur} ipsum o^{bj}ectum, sp^{eci}em reflexam; ut tradit^{ur}
 in libris de Anima.

Obj. 4°. Cont^{ra} medius uocis sig^{nificati}o eē signum frate r^{ati}
 illius: deū eē ex insti, atq^{ue} ad ea instiale r^{ati}o cont^{ra} ultimi, d^{iv}is^{is} sig^{nificati}o: q^o ead^{em}
 res pot^{est} eē utrumque. P^ro, cont^{ra} totum; neq^{ue}, n^o mirum eē q^u ead^{em} res possit h^{ab}ere d^{iv}
 sas signor^{um} r^{ati}o r^{ati}o d^{iv}is^{is}; u^o pot^{est} et illas h^{ab}ere r^{ati}o cogit^{ur}, ut dictum est.
 Notandum t^{er} eē, cont^{ra} medium n^o eē signum ex insti, & instiale r^{ati}o sui, sed
 r^{ati}o uocis; u^o r^{ati}o sequenter n^o r^{ati}o sui, sed r^{ati}o uocis sup^{er}, q^u sig^{nificati}o rem, et
 cont^{ra} ultimum uocis

Sectio Articuli.

Solunt^{ur} alie obiectioes.

Obj. 5°. Dant multa signa, que in neutro membro constituant^{ur}: q^o di
 uis n^o eē adaeq^{ua}. Pr Arj, q^a est illa, frate eē illi signum Dei; sig^{nificati}o illam ce
 nit in Dei cognitiōem: & illa n^o eē frate, q^u n^o eē consignata in illis Angelis;
 nec

In Perierminias. De Signis.

nece è imago intriatis Dei: deum hie instrale, qd n prius cogit; sigd Antea eadem
cognice se cogit, et Deum in discursu: qd nec est frate, nec instrale. Qd Cella,
et primam per Mi, et N:am nam estia Antea cognita è ille Signum instrale Dei: et
libet talis loquie hie sit ad effiaro Antea, et ad Deum; tamca qd nã trã ad An
tam, qm ad Deum: qd hie è, ut Signum instrale dicat prius cognitum saltem priorite
rie, qm res significata. Sicut estia dicitur è Signum instrale vicari, qd Beati q
illam cogitavit, et N:am eadem cognice simul attingant; qd talis cognice pri
us trã ad Deum, secundario ad creaturas.

Obi. 6. Phasma nã singlis è Signum in illis, cum q, ipsa
phasma, et spes illis hie concurrunt ad cognicem pri singlis: et hie è frate, qd n con
signat in illis, sed in phasia; nec instrale, qd n cogit pri: qd dar Signum, qd nec
est frate, nec instrale. Qd Cella, et N:am per Mi; qd tale phasma è Signum fra
te, sigd nã cognitum dicit in cognicem hie se ea pi obti: Et nã in hancal in illis, su
fit instrale qd ex trã com detroem, et qd coctiam in eo cod suppo, ut dicat Signu frate se
ut spes, que sunt in aen.

7. Phasma fumi est Signum ignis, qd fumum concipit:
ob nã è instrale, qd nã cogit voc fumi; nec frate, qd nã est imago ignis, sed fumi: qd
dar, et nec sit frate, nec instrale. Qd N:am per Mi; qd phasma fumi è Signu
frate remim nã ignis tam qd omim ad phasiam qm dicitur; qd è medium cogni
tionis cognitum hie se ea pi obti. Nam qd est Signum Signi, è Signum sui
signati in eod qd Signi sã scilicet.

Quærit, qm illud p dicta regula Scoti? Qd, In Signis nã
lib qd est Signum Signi è Signum signati in eodem qd, in quo primum Signum
representat Signum signati: Qd phasma fumi est Signum frate ignis, qd ipsum phasma
est etiam Signum frate fumi. In Signis uo ex instrale qd è Signum Signi, est Sig
num signati in eod qd, quo sã Signum signat signatum. Qd autem medius
est Signum ex instrale rei, qd uia, cuiuslibet est Signum nãle, est Signum ex instrale ip
sius rei. Et hie explicant alij p dictam regulam.

Obi tantem; Cognice è Signum: et hie è frate, qd nã est pri
us aut trã cognice; nec instrale, qd nã cogit: qd dar aliqd Signum, qd nã hie
sit. Qd, cognicem fumi qd alio qd dicitur contus; et tunc nullum est Signum:
Et p contus qd è Signum frate, ut dicimus. Et p alio, et contus sit; et tunc cognitio
alio imago, et Signum est hie voc contus, nã uo alio.

Quærit

Cap. primum. quaestio tertia.

Questio 3a

De significacoe uocis, & scripturae.

Art 1?

Voces significant res, & conceptus?

Pr^o affic: Pr^o l' **Experia.** auditus. n. uocibus percipimus res significatas, & dicitur loque n. tunc: qd uoces utrumq; significant. 2° Voces significant ex ipso p^ote, & intentione hoim: id intie hoim fit it manifestare suis coitus, & res: qd uoces significant coitus, & res. 3° Si Voces s^o signa coituum, nullum dabit mendacium; qd mendacium e^o ferre aliqd uerbis, qd in mente n^o e^o coitus. **Talemur** t^o n^o opus e^o, ut u^o uocis percipiant: sicut uisa scriptura n^o regit ut p^o cipiat uox, qm ille significat ad cognitionem rei significatam & scripturam: qm intie percipit uerborum.

Scelus putat, Voces n^o significant coitus, & res. Probat 1° qd ille uoces significant coitus & res p^ocepit conu^o falsa: hoc n^o e^o d^om: qd nec illud. Pr^o illa; qd has p^ocepit hoc atq; id significabit qd hoc, coitus hois e^o cant datus, qd e^o falsum. 2° Voces significant coitus, & res qd, coitus aut n^o datus, sicut quo. Et in uocis ponunt res, n^o qd coitibus, ac qm p^ocepit n^o u^o significat coitus, sicut qd res illis inties.

Quaerit, q^o sunt signa dialia. 1° qd illa, qd utimur in docendo, ut scripta, Voces, coitus, & p^othasma capressa hois, si p^othasia discunt: qd signa logica dicunt qd significatio coitus e^o nat^o; significatio uocis, & scripti e^o aduentitia, & actualis. Signa n^o dialia sunt, qm utimur in docendo, ut funus, imago car: & c.

Obi^o 2° Scotus. Si Voces significant res, & coitus, oia noia erunt allega: qd e^o falsum. Pr^o qd uox hois e^o allega ad hoim uiu^o, & ad eius imaginem pictam: qd etia ad hoim uiu^o, & ad eius coitum, qd e^o imago intiat^o illius. **Pr^o N. Anis.** Ad p^o die, uox uox hois e^o allega ad hoim uiu^o, & ad pictum, qd utrumq; significat docti, & ut qd alia in p^ocepit significat hoim docti & ut qd, coitus n^o docti, & ut quo.

3° Multae Voces, qm n^o uocis coitus: qd n^o illos significant Pr^o Anis. In uocibus animum, Pr^o Pr^o haei, & in hoi Latini formae ignaro. in ijs, qd in aduentu loquuntur, in amantibus; in dormientibus; & in mentientibus, qd n^o h^oat in mente coitum uocem. **Pr^o N. Anis.** Ad p^o die, dari uoces indeliberatas, qd n^o uocis coitus uocem, uocem t^o illis uocibus, uel aliqua cogitacoe

In Perierminat. De Vocibg.

cognis in phonetia, q̄ requir, ut regat p̄iam loquentem. Nullam uo dari uocē deliberatam, & hinc more platoni, cui in mente n̄ p̄cedat ueritus ultimus.

Uo in auibg loq̄tibg, amentibg, dormitantibg, & latini sermo n̄ is ignaris dar' aliq̄ cognis in p̄fata, & ueritus medius. Voces uo mentiatum siḡ cant ueritus ultimos, ut si q̄ dicit, hęc papyrus n̄ ē alba. hęc dupletem conuincatiōem innam; alteram iudicatiuam, q̄ dicit, papyrus ē alba; alteram apprehensiuam, q̄ dicit, papyrus n̄ ē alba. Mendacium q̄ consistit in eo, q̄ dicitur ex n̄ conueni cum iudicatiua, s̄t cum apprehensiuā. Nec ē incitari dari sit in eo istu talē conuincatiōis, q̄ n̄ ē iudicatiua, q̄ n̄ ē iudicatiua; s̄t uo iudicatiua, altera apprehensiuā, s̄t tē p̄ r̄a n̄ p̄p̄titiua, n̄ formaliter.

Doctus putauit, Voces n̄ siḡcare res, s̄t solos ueritus. Probat q̄ dant aliq̄ Voces q̄ siḡcant solos ueritus; ut hęc uera, & uita. q̄ d̄ d̄m de ueribg. Q̄ta hinc n̄cia q̄ d̄ ueritus siḡcare res fictas p̄m̄ uerum. S̄t cathagoremata Uq̄ | siḡ; et s̄t ilia sumpta p̄ se nullum q̄ ueritus in mente ueritus ultimum de ueritus: si uo sumant cum cathagoremate, siḡcant euy ueritus modifiatum. Nulq̄ app̄t ueritus; & d̄ uo siḡ cant res, & ueritus ultimos; ut p̄t in matid, q̄ p̄ ueritus explicantur.

Art 2?

Vtrum in Voce ser̄ una, an du plex siḡcatō?

Res̄, dari dupletem ... s̄t una tendit iminē ad ueritus altera ad uerum. P̄, q̄ in uocē dar' una imp̄io ad siḡcandos ueritus altera ad res; q̄ d̄ duplem siḡcatō iminē. P̄t̄is, q̄ imp̄io multiplicari ad multiplicatiōem actuum ueritus circa ueritus siḡcatōem: s̄t auq̄ ueritus fuit duplem; q̄ duplem imp̄io. P̄t̄is, q̄ hęc q̄ unum aut in q̄ ueritus uoluerunt manifestare ueritus ueritus & ueritus. d̄ d̄ ueritus auq̄ partes imp̄io ueritus Voces partes ad siḡcandas res; q̄ d̄ dari duplem imp̄io, q̄ ueritus ueritus in singulis ueritus; ueritus ueritus ueritus fuit q̄ ueritus, q̄ hęc ueritus ueritus manifestare; q̄ imp̄io ueritus, & imp̄io ē in singulis ueritus. Consi, q̄ d̄ ueritus ueritus siḡcandi anguit ueritus imp̄ioem. s̄t ueritus siḡificant res ueritus, ueritus n̄ d̄ ueritus. Ingo per ueritus impositiones.

Aliḡ ueritus t̄m admittunt imp̄ioem iminē q̄ ueritus ueritus. Probat 1. ueritus h̄o, q̄ d̄ ueritus ueritus cē primō notas ueritus ueritus: q̄ d̄ d̄ ueritus, cē ueritus ueritus

In Perierminia. De Vocibus.

De diuisa. P^r Mi in eo, q^o legit & n^o intelligit; T^r in Vocibz q^o significat; V^r Bli
V^r q^o significat uocem, n^o non. P^r 2° q^o significat ad rem e^o simp^o lex; ad uocem u^o est
plexa; q^o integrat ea significat; q^o singula litera denotant singulas uocis sonat:
q^o significat distinguntur inter se.

Obj. 1°. Per Thom^o, Scriptura ead^o mo^o significat uocem, q^o uox sig
cat uocem: s^o uox significat uocem una significat simpli, & n^o complexa & singulas artic^o;
q^o A^r Scriptura significat uocem. P^r, Thom^o n^o potest esse eadem similitudo; s^o t^r
in eo q^o utraq^o p^rter res aliud significat, s^o uox uocem, Scriptura uocem: s^o p^rter uocem,
& scriptura significat res d^ria in uide in uide p^r solis rebz accipiunt: q^o uox scriptura
p^rimo, & p^rter se significat uocem. Diuunt t^r, quia uox neq^o significat uocem u^o ultimam,
q^o significat rem; Scriptura u^o p^r significat uocem, q^o significat rem; ut patet in Blicia

Q^o. Singuli uocis arti significat singulos characteres, V^r Bli
nas. A^r significat literam, A^r, &c. q^o n^o p^r uocem ab illis significari: alioq^o erunt multae
Signa ea infra. P^r A^r Ca^rum; autem n^o e^o incideri, q^o haec sunt multae signa ex
to, sicut ea, & effus^o it^r multae signa n^o alia: s^o t^r n^o p^r uocem dicitur scripta significat uocem
las, t^r uic^o uocales significat scriptas.

Quaerit 2°. Scriptura significat rem ead^o impie & significat, qua
uox significat ipsam rem? P^r affri. Haec aut significat in uoce imine, & q^o uocem;
in scriptura u^o rem, & uocem, & uocis uocis. P^r resolutio, q^o ut non scriptum sig
cat rem, sicut quod uox fuerit impie ad significandam talem rem: q^o ead^o impie sufficit
& uocem. P^r t^r, q^o si uox Blicia impiar^o mo^o ad significandam aliam rem, sicut
scriptura ab illa alia impie significat eandem rem; sicut scriptura in t^r significat rem,
in q^o significat uocem: q^o uox & scriptura ead^o significat significat; uox p^rter, scriptura
in uocem ratione uocis.

Opponet 1°. Si in uoce & scriptura dat^o unat^o significatio, Signum
diuile n^o diuideri in tria membra, nempe in uocem, uocem, & scripta, ut a nobis
diuisum est. P^r, q^o significat e^o d^ria signa: q^o si uox, & scriptum h^o ead^o significat,
erunt unum t^r signum. P^r, uocem, & scriptum e^o duo signa n^o alia, unum uero
sicut q^o significat, q^o uocem ad tria multiplicent, sicut multiplicatio s^o t^r uocis: cum q^o
uocem, uocem, & scripta sunt tria, tot erunt signa diuile n^o alia sumpta. t^r ead^o sig
cat sit in uoce, & scripto.

2°. Scriptura hieroglyphica Caldear^o, Sinar^o, Japonic^o, Sinar^o uocem
uocem significat imine res, n^o uocem: q^o n^o e^o scripta significat uocem. P^r, scripturas h^o
uocem

Cap. primum. Questio quarta.

quodlibet n esse pprie scripturas, d. sigas qd dam inventas ad res imine sigandas. Sicut Arithmeticoꝝ numeri sigant certam summam; & Mathematicoꝝ imagines representant Planetas, & Signa caelestia: nūc loquimur de ppria scriptura, quae conpōniti ea literis.

Quaestio 4^a

Utrum contus sint yd apud oīs, uicē uicē diuē.

Art 1°

Quo si contus sint yd apud omnes?

Idem q contus esse eorū apud oīs, atq; eī signa nālia; seu herēntem uim sigandi ubi unūq; ponant. P. q contus se efficiūt imagines nāles suorum obiectis: sō imaginālis ubicumq; ponant, sō est eadem; id est, sō representat suum obiectum: qō contus sunt yd apud oīs. P. Nō, qō istius nō cōgruūt nō q imagines nāles, qō pluit, et qō facit obiectum sibi ipsius in teatris: sed tales imagines se contus: qō contus sunt signa nālia. Maior pōt, qō cognō filij & altissimi patris pōt ad obiectum, nō in cōtando, sō in representando: haec aut altissimi nō refert transgredī ad suum obiectum, tamē ad mensuram, & captar sui eā: qō refert est a tūq; suam essentiam; & cōter contus essentia est imago nāty obli.

Obj. 1. De eadē re frānt dīri contus a dīis hōib; nam Mathematicus apprehendit Solem pluris maiorem tota Terra, rusticus minorem tota p. lausici; inō de eadē re pleriq; gria opinant: qō contus nō se yd apud oīs. P. Cōtr, & Nōiam: nā quantiatum Nōiū nō est abtutum, sō conditionatum; id est, sigat, contus tales eī, ut ubi unūq; ponant, id representent: ac qm contus rustici in Mathematico representabit Solem minorem tota p. lausici; & contus Mathematici in Rustico representabit illum maiore tota terra. Idem de iurij pōiōib; dicendum.

2. Contus frānt ab uno nō pōt migrare in mentem alterius; qō est accidens, qm pōt mutare subiectum: qō nō pōt alteri representare. Cōtr, qō. It migraret, nō inueniret alteri ad cognitiōem; qō sicut nemo pōt uiuere p uitam subiecta com alterius, ita nō pōt itigere p contum alterius, qō uita accīalī. P. contum uiuis, si dicitur p nā in mente alteri, posse illi representare. Utrum uō req; rat Actōem uī talem ut autē itigat (qōt req; rat cō frāc) alibi dī.

3. Contus nō pōt migrare in mentem alterius, nō se imago suū obiecti: qō nō oīs contus imago. P. Cōtr, qō contus nō uales exprimunt ab obli: qō haec.

Cap. primum. Quæstio quarta

hominem. Sed unum sermo p[er] sig[na] q[ui] pendet ex imp[er]io, et ex ins[er]io, q[ui] n[on] e[st] n[ati]v[us].

Incl. N[on] dedit brutis voces n[ati]v[as] sig[n]ificantes: q[ui] n[on] debuit illas h[ab]ere
ib[er] demerare; ne brutis favorabilior sit, q[ua]m ho[m]inibus. Concedo totum, N[on] enim dedit ho[m]inibus
risum, gemitum, et sonum deartatum, q[ui] n[ati]v[as] sig[n]ificantes: et p[ro]p[ter] h[anc] concessit illis vocem q[ui] est
multo p[ro]stantior, q[ui] mediante p[er]tinet. Voces ad libitum cogitare, et imponere.

2. Impio, si manet in voce: q[ui] vox e[st] sig[n]ificat apud o[mn]es. Et An[im]i, q[ui]
vox sig[n]ificativa est, et sig[n]ificativa: it[em] fit sig[n]ificativa q[ui] imponit: q[ui] si impio p[er]vocat in voce.
Q[ui] impio, si manet in voce apud illos, q[ui] norunt om[n]es sig[n]ificatio[n]em; n[on] u[bi] apud eos, q[ui] talen
impio n[on] tenent; q[ui]a impio e[st] extrin[se]ca voci, n[on] intrin[se]ca. Ad q[ui] die, vocem n[on] e[st] sig[n]ificat
sig[n]ificativam, nisi sumptam redup[er]t[ur]e; nos u[bi] loquimur de illa p[er] s[er]mone[m] sumptam, sicut
Cicero illam sumit

3. Voces primor[um] parentum n[on] sig[n]ificabant. Et An[im]i, q[ui]
q[ui] primi parentes n[on] pepigere in e[st] de tali impio; nec indita fuit a[n]i[m]i n[ati]v[us] sig[n]i
ficat[i]o. Et An[im]i, et p[er]sona; q[ui] d[icitur] imponit sig[n]ificatio[n]em illis vocibus, et illi
n[on] parentibus. Qu[ia] supra pagina dicit, no[n] e[st] ab Adamo dicenti b[e]n[e]dixit illis
genit[ur]a; n[on] illig[er]e, e[st] n[ati]v[us]; s[ed] e[st] illa, q[ui]a Hebraei Moysi tempore uteban[ur].

4. Illi, q[ui] ducuntur ex ho[m]inum societatem, ut in sermone sig[n]ificatio[n]em;
ut An[im]i Gressi filius: atq[ue] nemo illis talen sermone[m] infundit: q[ui] e[st] illis n[ati]v[us]. Et hoc
ley hoc n[on] posse uti sermone sig[n]ificatio[n]em, n[isi] ab Ant[er]o, t[er]m[in]e in fundat. An[im]i u[bi] q[ui]
mutus fuit, n[on] surdus, loquutus e[st] postea sermone[m], q[ui]m ama[n]s tenebat. P[ro]p[ter] q[ui]a q[ui] in solitudine
ducuntur b[e]n[e]p[er]t[ur]e p[er]natus p[er]vici de alij impio e[st] uoces, q[ui] cogitarent.

Tand[em]: Illi sonus, et uoces p[er]fort, t[er]m[in]e in instinctu, t[er]m[in]e in indystra, d[icitur]
ta opa: e[st] mo[u] uocis s[er] affix[us] nates, et n[ati]v[us] sig[n]ificat suus co[n]s, U[bi] risus lætitiã[m], q[ui] læt[us]
incide e[st] c[on] risus. Si t[er]m[in]e sonus certo q[ui]dam mo[u] variatus sig[n]ificat carin ta trassim, s[ed] m[er]itum
uel tristitiã[m]: ut uox galli reperio cibo, n[on] sig[n]ificat q[ui]bum rextum, s[ed] lætitiã[m] in g[er]u galli.
Un[de] uoces brutor[um] s[er] sig[n]ificat molestum, t[er]m[in]e in candum; n[on] u[bi] c[on]t[er]o, q[ui] de obtis, fra[n]s n[on] rime,
et secundario, q[ui] apprehendunt obtum doloris, et lætitiã[m]. Att[er]io u[bi] q[ui] g[er]u
t[er]m[in]e de indystra ad sig[n]ificandum dolorem, t[er]m[in]e in lætitiã[m], n[on] sig[n]ificat illa u[bi] q[ui] g[er]u
ta signi ficata.

Quæstio 5^a

De Veritate, et falsitate cõntuum

Art 1^a

De qua ueritate, et falsitate loq[ui]t[ur] Phil[osophus].

Veri

In Liber. de veritate, & falsitate continui.

Veritate hudo in rem, & illud. **P.** qd ita se habet uim ad illud, sicut bonum ad uoluntatem: sicut nullum in bonum, nisi per modum ad uoluntatem: qd nullum est uim, nisi per modum ad uoluntatem: dupl'r qd qdlibet res se habet tunc ad illud, primo, ut mensura cognitiois, ita se habet ut res reales, qd mensurantur cognitionem uoluntatem. secundo, ut mensuratum qd cognitiois; ita se habet ois res creata ad actionem diuinam, qd in mensuram, & talis in se sunt, qd res aui diuina percipit. Prima dicitur. **Trans.** & p'inet ad illud; & illud in hoc p'io h'it, seu cognitiois, de qua hic agimus, & dicitur, Conformitas in illud, & rem cognitiois. id est, tunc illud uere cognoscit, cum percipit rem, sicut in se. **Plur.** oppositio falsitas, qd dicitur, Differentia in illud, & rem cognitiois.

Quaerit. **1.** Veritas cognitiois consistat in conformitate continui fractis ad rem cognitiois, id est, ad summum obiectum. **P.** aff'ie. **P.** **1.** qd Veritas cognitiois est adaequatio mensurati cum sua mensura: sicut continui fractis est id, qd mensurat, qd est imago obiecti; res cognitiois, seu obiectum est mensura: qd Veritas cognitiois consistit in conformitate, & adaequatione continui fractis cum re cognitiois in se. **Consi.** qd imago artificialis tunc est uia, qd consistit cum suo exemplari: qd sicut imago int'actis, id est continui, tunc uia erit, qd consistit, cum suo obiecto, a quo exemplatur: atq; exemplat ab obiecto in se: qd dicit consistit cum illo in se.

Alij putant, Veritatem cognitiois consistere in conformitate continui obiecti cum ipso obiecto, id est, in conformitate rei ut est cognitiois, & ut est in se rei. **App'ie.** tunc qd p'io p'io cognitiois ad se ipsum n' dicit conformitatem, sed id est, hanc conformitatem requirit res distincta: sicut res cognitiois in se, ut eadem ois rem: qd n' habet Veritatem secundum, sed id est in se. **2.** Veritas p'iois uocalis n' consistit in conformitate rei significatae ad se ipsam, put' est a p'io rei; sed in conformitate p'iois cum significato: qd et Veritas p'iois mentalis non consistit in conformitate rei cognitiois cum re ipsa, put' est a parte rei; sed in conformitate continui fractis cum re significata.

Obj. Illud dicitur uim, & conformis obiecto, qd cognoscit non ut in se, sed qd ueritas consistit in rem in se cognitiois, & ante in se rate. **P.** illud n' dicit uim, nisi p'io tunc: ut uitas cognitiois est in conformitate continui representatiui cum obiecto representato. **2.** Enunciatio tunc est uia, qd consistit cum obiecto: qd Veritas consistit in continuo obiecto. **Obj.** Enunciatio uocalis n' est uia signum obiecti, sed et mentalis: uia n' est uia uia qd consistit cum obiecto a p'io rei, sed et cum continuo fractis. **Et sic explicando qd illud app'ie, dicitur esse uim, aut falsam qd est aut n' est.**

S. Obiectum illud uim: sicut obiectum p'iois cognitiois: qd Veritas p'iois in obiecto. **P.** uim est obiectum illud n' fractis, sed est uia, qd cognoscit tunc est in se est ueritatem fractis in illud; & dicit uitas obiecti prior est in obiecto; fractis uo prior est in illud.

Cap. primum. Quæstio quinta.

th. 4. In illis fratr. indicat, quæm eam uiam, n. reflectit in suam aiam; sed comparat rem cognitam cum se ipsa ut est a se rei: qd. Vitas fratris consistit in cõitru obli-
 ho, n. in fratr. Op. quæm tunc eam uiam, qd. mentalis comparat cum o. b. t. u. a. q. u. o. c. a. c. a.
 minas an ueritate sciat ut ipse apprehendit, comparat rem cognitam ad se ip. sam ob-
 t. u. a. m. Quæres 2. q. hæc conformitas sit aliqd. a b. t. u. m., an a b. t. u. a. m. Op.
 e. a. b. t. u. m.; nimirum e. entis cõitru. cõtrãta cum obto, à quo mensurã; q. entis fundat
 in se a b. t. u. e. m. ad ob. t. u. m. P. q. o. c. o. n. t. r. a. s. u. b. l. a. t. a. o. i. a. b. t. u. e. e. s. t. c. o. n. f. o. r. m. i. s. o. b. t. o. p. s. u. a. m. r. e. p. r. e. s. e. n. t. e. m.
 s. e. n. t. e. m., d. i. a. m.: q. d. i. n. i. l. l. a. c. o. n. s. i. s. t. i. t. e. s. s. i. a. u. e. r. i. t. a. t. i. s. I. t. e. m. p. o. r. t. i. o. n. e. t. r. i. d. i. m. e. d. e. f. a. l. s. i. t. a. t. e.

Quæres 3. q. a b. t. u. a. c. o. n. t. r. a. s. a. d. o. b. t. u. m., s. i. t. r. a. t. i. s. Op. a. f. f. r. e. i. s. i. d. e. m.
 f. r. a. t. r. i. t. a., u. t. p. e. t. Ueritas aut. data q. u. m. q. m. u. t. a. t. i. o. n. e. i. n. s. e. n. t. i. s., t. i. n. t. i. o. u. n. u. a. r. i. a. b. i.
 q. d. b. r. a. t. o. t. r. a. n. s. i. t. d. e. u. i. a. i. n. f. a. l. s. a. m., s. e. q. d. Q. u. i. s. i. t. e. s. t. a. u. t. e. m. t. r. a. n. s. i. t. d. e. u. e. r. i. t. a. t. e.
 f. a. l. s. a. m., d. e. i. a. b. s. q. u. i. m. u. t. a. t. i. o. n. e.; i. t. e. m. a. b. s. q. u. i. m. u. t. a. t. i. o. n. e. f. r. a. t. r. a. b. t. u. e., n. r. e. l. i. n. e. S. i. t. a.
 u. i. t. a. t. e. c. o. n. s. i. s. t. a. t. i. n. c. o. n. f. o. r. m. i. t. a. t. e. r. e. i. c. o. g. n. i. t. a. d. e. i. p. s. a. m., a. b. t. u. e. e. r. i. t. r. o. i. s., o. b. d. e. f. i. n. i. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. i. s. r. e. a. l. i. s.

Art. 2.

Dei Veritas in oibz opibus illius?

Notandum primò, illam hunc habere tres opes; 1. d. simplex apprehensio, q. respicit
 p. r. a. p. p. r. e. h. e. n. s. i. o. n. e. m., d. e. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. m., u. t. a. f. f. r. a. n. d. o., i. n. t. e. r. r. o. g. a. n. d. o.; U. t. e. n. t. u. s. a. b. i. S. e. c. u. n. d. u. m. i. u. d. i. c. i. u. m., s. e. n. t. e. n. t. i. a. s. t. c. o. m. p. r. o., s. t. d. i. u. i. s. i. o., q. d. i. t. l. u. s. a. l. i. q. u. i. d. a. f. f. r. a. t., t. r. a. n. s. i. t. d. e. d. i. c. i. o. n. e.; a. t. S. e. c. u. n. d. u. m. a. t. h. o. 1. S. e. c. u. n. d. u. m. a. l. i. q. u. i. d. u. n. u. s., q. d. e. x. u. n. a., s. t. p. l. u. r. i. b. z. p. r. o. p. t. i. b. z. a. l. i. a. c. o. l. l. i. c. i. t., m. e. d. i. a. n. t. e. c. o. p. u. l. a. i. l. l. a. t. i. u. a., s. e. u. r. o. t. e., i. g. o., s. t. i. g. r. 1.; U. t. P. e. d. e. e. h. o. i. s. q. d. e. u. i. t. i. s. N. o. t. a. t. i. o. n. e. 2. U. t. e. m. f. a. t. o. r. e. m. e. i. d. e. m. p. l. e. n. t. e. m.; 1. e. s. t. s. i. m. p. l. e. x. 2. c. o. m. p. l. e. x. a.: 1. c. o. n. s. i. s. t. i. t. i. n. s. i. m. p. l. e. c. o. n. f. o. r. m. i. t. a. t. e. c. o. n. t. r. a. u. m. s. u. o. o. b. t. o.; e. t. r. e. p. r. e. s. e. n. t. i. n. p. r. i. m. a. o. p. e. i. t. 3. e. s. t. q. u. e. i. m. p. l. e. 2. a. e. n. e. b. i. l. i. s., d. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. i. o. n. e. m. u. n. i. u. s. c. u. m. a. l. i. a., i. d. e. s. t. p. r. a. t. i. s., e. s. t. s. u. b. t. i. l. i. t. a. t. e. R. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. i. o. n. e. m., e. t. l. o. r. i. a. s. o. p. e. r. a. t. i. o. n. e. H. i. s. p. a. r. t. i. b. z.

Dico 1. In 1. op. illius dei Veritas frater simplex. P. q. d.
 Veritas fratris consistit in conformitate u. r. c. o. n. t. r. a. m., s. u. u. m. o. b. t. u. m.: s. i. m. p. l. e. x. a. p. p. r. e. h. e. n. s. i. o. c. o. n. f. o. r. m. i. t. a. t. e. c. u. m. s. u. o. o. b. t. o., s. i. q. u. o. d. e. s. t. e. i. u. s. i. m. a. g. o. n. a. t. u. r. a. l. i. s.: q. d. i. n. 1. e. o. p. e. i. t. 2. a. e. n. e. b. i. l. i. s., d. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. i. o. n. e. m. u. n. i. u. s. c. u. m. a. l. i. a., i. d. e. s. t. p. r. a. t. i. s., e. s. t. s. u. b. t. i. l. i. t. a. t. e. R. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. i. o. n. e. m., e. t. l. o. r. i. a. s. o. p. e. r. a. t. i. o. n. e. H. i. s. p. a. r. t. i. b. z.
 Veritas frater simplex consistit in conformitate u. r. c. o. n. t. r. a. m., s. u. u. m. o. b. t. u. m.: s. i. m. p. l. e. x. a. p. p. r. e. h. e. n. s. i. o. c. o. n. f. o. r. m. i. t. a. t. e. c. u. m. s. u. o. o. b. t. o., s. i. q. u. o. d. e. s. t. e. i. u. s. i. m. a. g. o. n. a. t. u. r. a. l. i. s.: q. d. i. n. 1. e. o. p. e. i. t. 2. a. e. n. e. b. i. l. i. s., d. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. i. o. n. e. m. u. n. i. u. s. c. u. m. a. l. i. a., i. d. e. s. t. p. r. a. t. i. s., e. s. t. s. u. b. t. i. l. i. t. a. t. e. R. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. i. o. n. e. m., e. t. l. o. r. i. a. s. o. p. e. r. a. t. i. o. n. e. H. i. s. p. a. r. t. i. b. z.
 Veritas frater simplex consistit in conformitate u. r. c. o. n. t. r. a. m., s. u. u. m. o. b. t. u. m.: s. i. m. p. l. e. x. a. p. p. r. e. h. e. n. s. i. o. c. o. n. f. o. r. m. i. t. a. t. e. c. u. m. s. u. o. o. b. t. o., s. i. q. u. o. d. e. s. t. e. i. u. s. i. m. a. g. o. n. a. t. u. r. a. l. i. s.: q. d. i. n. 1. e. o. p. e. i. t. 2. a. e. n. e. b. i. l. i. s., d. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. i. o. n. e. m. u. n. i. u. s. c. u. m. a. l. i. a., i. d. e. s. t. p. r. a. t. i. s., e. s. t. s. u. b. t. i. l. i. t. a. t. e. R. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. i. o. n. e. m., e. t. l. o. r. i. a. s. o. p. e. r. a. t. i. o. n. e. H. i. s. p. a. r. t. i. b. z.
 Veritas frater simplex consistit in conformitate u. r. c. o. n. t. r. a. m., s. u. u. m. o. b. t. u. m.: s. i. m. p. l. e. x. a. p. p. r. e. h. e. n. s. i. o. c. o. n. f. o. r. m. i. t. a. t. e. c. u. m. s. u. o. o. b. t. o., s. i. q. u. o. d. e. s. t. e. i. u. s. i. m. a. g. o. n. a. t. u. r. a. l. i. s.: q. d. i. n. 1. e. o. p. e. i. t. 2. a. e. n. e. b. i. l. i. s., d. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. i. o. n. e. m. u. n. i. u. s. c. u. m. a. l. i. a., i. d. e. s. t. p. r. a. t. i. s., e. s. t. s. u. b. t. i. l. i. t. a. t. e. R. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. i. o. n. e. m., e. t. l. o. r. i. a. s. o. p. e. r. a. t. i. o. n. e. H. i. s. p. a. r. t. i. b. z.